

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček, račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 19

Gorica - 10. maja 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Koga pravi Slovenec ne bo volil?

V našem zadnjem uvodniku smo načelno ugotovili, kakšno odločitev narekuje pri bližnjih občinskih in pokrajinskih volitvah na Tržaškem katoliškemu Slovincu božja in narodna postava.

Katoliški Slovenec ne bo volil nobene italijanske stranke; tudi zaradi tega ne, ker bi vsak glas, oddan kateri koli italijanski listi, bil štet za italijanski glas ter bi bil tako za Slovence ter za podpiranje njihovih narodnih in socialnih zahtev izgubljen.

Med italijanske liste v Trstu spada tudi Neodvisna socialistična lista, saj sta Neodvisna socialistična zveza ustanovila Magnani in Cucchi, italijanska poslanka ter odpadnika od Komunistične partije Italije.

Deklevovi titovci so se tej italijanski stranki pridružili ter jo priznali za svojo edino politično zastopnico na zapoved iz Beograda, kateremu je nekaj italijanskih odpadniških glasov več kakor pa narodna samobitnost in narodne koristi Slovencev v Trstu.

Na Neodvisni socialistični listi v Trstu je kar šest italijanskih kandidatov in morebitni slovenski titovci volivci imajo naročilo, da morajo prednostne glasove oddajati tudi italijanskemu komunistu Petroniu.

Razen tega, da je italijanska, je Neodvisna socialistična lista tudi komunistična, saj grede titovci v okviru svoje italijanske stranke prvič na volitve odkrito v znamenju srpa in kladiva ter slovenskih glav, ki jih mislijo ali s kladivom potolčiti ali s srpom odrezati.

Deklevovi titovci, organizirani v italijanski odpadniški komunistični stranki, uradno oznanjajo, da se bore za socializem.

Bore se za tisti socializem, kakor ga tržaški Slovenci zdaj na lastne oči poznamo z onstran Fernetičev: socializem s sedmimi tisoči dinarjev plače za zgaranega proletarca; socializem razcapanosti in pomanjkanja, socializem lačnih oči, s katerimi hodijo naši bratje z onkraj meje gledat svobodni svet v Trstu; socializem OZNE, mladinskih brigad in neprestanega »dviganja« živiljske ravni; po drugi strani pa socializem pravljicnih dvornih vlakov, pozlačenih uniform ter diamantnih prstanov za ljubljene maršala in njegove prirepanke in prijateljice.

Tržaški Slovenec, ki bi volil Deklevovo italijansko Neodvisno socialistično listo, voli za to, da bi si nekoč nakopal na svojo glavo in na glavo svojih otrok ta socializem, seveda, če bi mu glava v primeru njegove končne zmage še ostala na vratu.

Katoliški Slovenec te liste, kakor liste italijanske Komunistične partije, ne more in ne sme voliti tudi zato ne, ker mu to brani božja postava, pa naj »krščanski socialist« dr. Besednjak govori, kar hoče.

Deklevova Neodvisna socialistična zveza je uradno protestirala, ker so orožniki v Nabrežini odstranili rdečo zastavo, ki jo je izobesil italijanski komunist Gratton; ni pa tega storila, ko se je isto zgodilo s slovensko zastavo v Trebčah.

To je danes slovenstvo in to nacionalnost tržaških titovcev! Zaradi tega noben katoliški in noben drug Slovenec na Tržaškem ne bo volil ne italijanske Neodvisne socialistične liste v Trstu, ne Liste občinske enotnosti v Nabrežini, ne Liste demokratične enotnosti v Repebrabu, ne Občinske demokratične liste v Dolini, ne Liste demokratične enotnosti v Zgoniku.

V vseh podeželskih občinah kandidirajo na teh listah, poleg članov Deklevove italijanske Neodvisne so-

cialistične zveze tudi člani Komunistične partije, ki je italijanska stranka, in so glasove, oddane njej pri obojih prejšnjih volitvah, celo šovinisti in nacionalisti vedno šteli za italijanske glasove.

Razen obojih komunistov so na teh listah tudi pravi Italijani (na primer Gratton in Oliva v Nabrežini) ter »krščanski socialist« dr. Besednjaka.

Krščanski socializem, kakor ga oznanja dr. Besednjak, je bil že pred vojno označen od cerkvenih oblasti v Sloveniji kot privesek komunizma ter se je med vojno popolnoma spojil s partijo, kateri je dal več vodilnih krvnikov.

Katoliškemu Slovincu mora torej biti jasno, kaj pravi božja postava glede te vrste socializma!

Glasi dr. Besednjaka, »Novi lista«, ki oznanja socializem ter pošilja v pekel kapitaliste in monopoliste, je bil edini slovenski list, ki je pred kratkim objavil celo stran dolgo poročilo o običnem zboru ter bilanci največjega italijanskega kapitalistično-monopolističnega trusta, delniškega velepodjetja Montecatini.

Enako poročilo so proti plačilu težkih deset tisočev objavili vsi glavni italijanski listi.

Uspešno zasedanje Atlantskega sveta

V Parizu se je prejšnji teden uspešno zaključilo dvodnevno zasedanje Atlantskega sveta. Atlantska zveza je kot nekaka družina. Pa tudi v družini nastanejo včasih kaka trenja. Treba jih je poravnati. Tako so v Parizu uredili nekaj trenj glede nemškega zedinjenja in Sred. Vzhoda. Žal ni znano, če je padlo kako rodovito seme tudi glede Cipra. A glavni namen pariškega zasedanja je bil razširitev delovanja Atlantske zveze od vojaškega na gospodarsko, politično in socialno področje. Misel za preureditev Atlantske zveze je zmaga. V tem je verjetno tudi njena rešitev in poživitev. Ustanovili so odbor treh zunanjih ministrov — italijanskega, kanadskega in norveškega — ki bo ob sodelovanju strokovnjakov iz vseh držav sestavil načrt za preureditev Atlantske zveze v gori omenjenem smislu in sestavil čimprej poročilo o svojih sklepih. Sicer pa so zunanji ministri vseh 15 članic v zaključni izjavi potrdili, da je Atlantsko zavezništvo v sedmih letih svojega življenja učinkovito varovalo svet pred nevarnostjo sovjetskega napada in prisililo Kremelj, da je sprejel vsaj začasno zmernejšo politiko mirnega sožitja. Atlantske države so vedno poudarjale, da vojna ni neizogibna. Zdaj z zadovoljstvom sprejemajo na znanje, da je končno to priznala tudi Sovjetska zveza. Dokler pa ne bodo urejena vsa glavna evropska vprašanja, zlasti nemško zedinjenje, pravi uradno poročilo, ne bo smela popustiti budnost Atlantske zveze, ker tudi Sov-

Nasser pojde v Rim

Predsednik italijanske republike Gronchi je povabil egiptovskega predsednika Nasserja na uradni obisk v Italijo. Nasser pojde v kratkem na obisk v Sovjetsko zvezo. V Rim bo prišel verjetno jeseni. Italija je edina zahodna država, ki ni obremenjena s kolonializmom in lahko igra nekako posredovalno vlogo med zahodnim in arabskim svetom. To ji bo seveda koristilo tudi na drugih področjih, zlasti na trgovskem. Ko se drugi kregajo in pripravajo, lahko Italija mirno trguje z arabskim svetom.

To so slovenstvo, socialnost in socializem »krščanskega socialista« dr. Besednjaka!

Svoje krščanstvo, ki ga je »Novi lista« tudi poln, je dr. Besednjak izpričal s tem, da je svoje privržence na podeželskih kandidatnih listah povezal s komunističnimi kandidati.

Svoje slovenstvo pa je dr. Besednjak potrdil s tem, da je svoje podeželske pristase poslal na liste, kjer imajo večino kandidati dveh italijanskih strank, to je Neodvisne socialistične zveze ter Komunistične partije.

Se en dokaz za slovenstvo dr. Besednjaka je ta, da je v Trstu zapovedal svojim ljudem kandidirati na independentistični listi — ki sicer ni bila potrjena — ter dopovedoval tržaškemu Slovincem, da morajo voliti izrazito italijansko stranko!...

Spričo vsega tega noben katoliški, pa tudi noben drugi pravi Slovenec ne bo volil ne italijanske komunistične partije in italijanske Neodvisne socialistične liste v Trstu in tudi ne nobene italijansko-komunistične liste v podeželskih občinah.

Volil bo listo edinih dveh političnih skupin, ki gresta na volitve pod slovenskim imenom: listo Slovenske katoliške skupnosti in Slovenske demokratske zveze —

SLOVENSKO LISTO!

jeti kar naprej krepijo svoje vojaške sile in njihovo oborožitev. Čeprav so zunanji ministri v Parizu ugotovili, da se je ozračje nad svetom precej razjasnilo, je ameriški zunanji minister opozoril na črn oblak, ki se grozeče vlačil nad svetom in njegovim mirom. V misli je imel komunistično Kitajsko, ki še dalje grozi z nasiljem. Ali ni v tem znak, da ima komunizem še vedno dvojni obraz? V Evropi maha z oljkovo vejico, v Aziji pa kaže zobe.

Srednji Vzhod

Preko Rima je prispel v New York tajnik Združenih narodov Hammarskjöld, ki se je več tednov mudil na Srednjem Vzhodu, kjer je po naročilu Varnostnega sveta posredoval med Izraelci in Arabci, naj ustavijo sovražnosti. Te so dosegle tolikšno ostrino, da se je bilo bati prave vojne. Njegovo posredovanje so zahtevale Združene države. Dolež so za mir na Srednjem Vzhodu na osnovi posebne izjave skrbela tri zahodne velesile — Združene države, Velika Britanija in Francija — na osnovi posebne izjave iz l. 1950. Zdaj pa so zunanji ministri teh držav sklenili, da se tej obveznosti odpovedo. Vse zadeve Srednjega Vzhoda naj v bodoče spadajo izključno v pristojnost Združenih narodov. Tudi odločanje o prepovedi pošiljanja orožja v države Srednjega Vzhoda so tri velesile prepustile Varnostnemu svetu. Položaj na Srednjem Vzhodu se je torej povsem spremenil. Odgovornost Združenih narodov na Srednjem Vzhodu pomeni, da bo poleg treh zahodnih držav, ki so doslej edine odločale na tamkajšnjem področju, imela besedo in seveda tudi odgovornost zdaj še Sovjetska zveza.

Tito v Parizu

Od ponedeljka 8. do sobote 12. maja traja Titov uradni obisk v Franciji. Obravnavajo razna vprašanja med Francijo in Jugoslavijo, kakor tudi več mednarodnih vprašanj. Potoval je skozi Opčine. Povsod so dobro poskrbeli za njegovo varnost. — Več povemo prihodnjic.

Brentano v Londonu

Po Bulganinu in Hruščevu je bil na obisku v Londonu zahodnonemški zunanji minister von Brentano. Razgovori med nemškimi in angleškimi diplomati so se nanašali na združitve Nemčije, razorožitve, Srednji Vzhod, sovjetsko zunanjo politiko, britansko-nemško sodelovanje in Atlantsko zvezo. Glede vzdrževanja britanskih čet na nemškem ozemlju so dosegli le začasni sporazum, ki velja do prihodnjih pogajanj. Nemci pravijo, da so svobodna država in nočejo več dajati denarja za tuje vojaštvo na svojem ozemlju. Britanci se že precej časa boje, da se hočejo Nemci rešiti obojstranskih bremen, da bi vse gospodarske sile lahko posvetili izvozu na škodo Anglije ter bi vdrli na njena tržišča, kar se je delno že zgodilo.

Nove konference

V Londonu so se pred dnevi razšli člani razorožitvenega pododbora Združenih narodov, ki so se več mesecev brezplodno pogajali o razorožitvi. Kakor je znano, so bili v tem pododboru zastopniki Združenih držav, Velike Britanije, Sovjetske zveze, Francije in Kanade. Naloga, ki so jo imeli, je danes gotovo najtežja naloga na svetu, pa tudi najlepša. Vsi pač vemo, kaj človeštvu pomeni mir v dobi atomskih in vodikovih bomb. Stališči Zahoda in Vzhoda, ki sta bili pred leti daleč vsakebi in smo se bali, da ju loči nepremostljiv prepad, sta se v Londonu znatno zblížali. Londonski razgovori niso bili čisto jalovi, čeprav so se diplomati razšli brez kakšnega vidnega uspeha. Niso se mogli pogoditi o znižanju ali odpravi navadne ali atomske oborožitve. Zataknilo se je pri vprašanju, kako bi razoroževanje nadzorovali. Zahod in Vzhod si ne zaupata. Pri nezaupanju je razorožitev možna le pri stoodstotno zanesljivem nadzorstvu nad oboroženimi silami vsake države. Če bi tega ne bilo, bi se kaka država lahko tajno pripravila in v nekaj urah spremenila največjo državo sveta v kup razvalin. Amerikanci so zato hoteli nadzorovanje razorožitve iz zraka, z letali. Sovjeti so ta predlog odbili in tako so se zastopniki razšli praznih rok. Vrat pa niso zaprli. Mogoče bodo imeli v bodoče več sreče. Bog daj!

Odklonitev liste „Unione Triestina“

Odklonitev liste neodvisnih je zbudila v Trstu veliko začudenje in v mnogih precej nevolje. Po mnenju prizadetih je bil ta ukrep nezakonit. Ob zadnjih volitvah leta 1952. je dobila Fronta neodvisnih 22.415 glasov, »Blocco triestino« pa 4.492 glasov. Obe stranki skupaj sta imeli od skupnih 178.984 skoraj 27.000 glasov, to je 15,03%. Zato bi pričakovali, da bi nepristranski činitelji le iz tehtnih razlogov mogli odkloniti listo, ki zastopa tolik del prebivalstva.

Ker menda glede tega še vedno ni izrečena zadnja beseda, vlada med mnogimi volivci negotovost. Za slovenske volivce pa bi te negotovosti ne smelo biti. Res je bilo na programu te liste prav to, kar je tudi na programu »Slovenske liste«: integralna prosta cona, deželna in občinska avtonomija, oživotvorjenje starih pomorskih prog, enakopravnost Slovencev z Italijani. Poleg tega je imelo v preteklosti to gibanje kot svoj bistven program Svobodno tržaško ozemlje, kakor mi. Kljub temu to ni naša lista. Zaradi Slovencev, ki prebivajo v Trstu, niso tega ozemlja ob mirovni pogodbi pri-

Ljubimo naš rod

V prejšnjem članku smo našli naše dobre lastnosti. A žal imamo nemajhne napake: ne znamo biti edini, smo večkrat navadni, tenkovestni in ozkosrčni napram svojim ljudem — napram tujim smo bolj popustljivi — premalo si odpuščamo v malenkostih, preradi se med seboj nadziramo in obsojamo, da ne rečem grizemo. Premalo smo odločni in samozavestni (rajši hvalimo in častimo tuje kot naše), se ne zavedamo naših pravic in se ne potegnemo pravočasno zanje in zaradi tega naredimo vtis neke svojevrstne zaspanosti ali, bolj, nezrelosti. Smo po naravi veliki idealisti, a premajhni realisti. Primanjkuje nam nekoliko tujerodnega realizma in zgolj človeške zrelosti ter spretnosti, ki je potrebna za ta svet.

Včasih smo sanjavi in preveč navezani na nebitvene in brezpomembne stare šege in navade ter na neko preveč starokopitno mišljenje in čutenje. Naša brihtnost in še posebno vztrajnost sta brez dvoma enaki tujim. Zatorej ne bodimo navadni in ne nasedajmo! Skrajno žalostno, sramotno in vsega obsojanja vredno je ravnanje tistih, ki se kakorkoli prodajajo, ali na kakršenkoli način delajo v našo skupno narodno škodo. Kakršnokoli, čeprav navno sodelovanje z nasprotnimi elementi v tem smislu bi bilo protinaroden greh. Bodimo previdni pred raznimi izvidniki in ovaduhi!

Ljubimo torej naš rod! In ne da bi druge sovražili, ne bodimo premeški, prepovzorni, preveč popustljivi in ne preveč zagledani v tuje stvari in ljudi, marveč trmasto in odločno branimo vse naše pravice. Trdno držimo in čuvajmo vso našo lastnino! Vse, prav vse, kar je našega nam mora biti dragoceno!

Omenjeno velja predvsem za kulturne delavce (politiki, duhovniki, učitelji, profesorji, pisatelji, pesniki, dramatik, novinarji i. dr.) vsakovrstne vzgojitelje in kmečke lastnike. Na teh osebah sloni naš rod kakor na glavnih stebrih opornikih, ohranjajo ga pa številne družine. Bog nas varuj maloštevilnih družin! Starši in rojaki na splošno, zavedajmo se, da nas je malo in smo torej dragoceni! Majhen narod lahko prej zgine s površja zemlje in utone v tujem morju kakor velik.

Ljubi Bog nam daj številen in dober naraščaj in dolga stoletja narodnega življenja v svobodi! Delajmo v tem smislu, izobrazimo se čim bolj v vseh potrebnih in koristnih vedah, pa tudi molimo! Delajmo s pomočjo molitve! Prizadevati si moramo po krščansko!

Zato znova priporočam dnevnih 6 očenjšev in zdravamarij za naš narod, da bi ga Bog vodil in varoval, podpiral in blagoslavljal.

M. Š.

ključili Italiji. Zaradi Slovencev so podpisali v Londonu memorandum z manjšinskim statutom. Kljub temu, da se je o teh tržaških Slovenceh toliko govorilo na diplomatskih razgovorih, prihaja prijateljem novolarstev na misel, da bi se pri teh volitvah Slovenci skrili pod kako italijansko listo. To bi bilo zoper našo narodno čast. Ves svet bi lahko kazal na nas s prstom, da smo ljudje, za katere se ni vredno več potegovati.

Ker so nekateri narodni izdajalci mnenja, da z listo »Unione Triestina« ne bo nič, so začeli agitirati, da bi Slovenci oddali pri občinskih volitvah bele glasovnice. To opravičujejo s tem, da so kandidati naše »Slovenske liste« prijatelji demokrastjanov in župana Bartolija. Ta obrekovalna gonja traja že dalj časa, in sicer po premišljenem načrtu. Trije listi pri tem sodelujejo: »Slovenski poročevalci«, »Prim. dnevnik« in »Novi lista«. Lepa družina, kajne! Njih delo je v službi narodnega izdajalstva. Značajni Slovenci in Slovenke jih ne bodo poslušali. VOLILI BODO ZA

»SLOVENSKO LISTO«.

NAŠ TEDEN V CERKVI

13. 6. nedelja, 6. povel.: sv. Servacij, šk.
14. 6. ponedeljek: sv. Bonifacij, m.
15. 6. torek: sv. Izidor, c. uč.
16. 6. sreda: sv. Janez Nepomuk, m.
17. 6. četrtek: sv. Paskal, sp.
18. 6. petek, sv. Feliks Kantalški, sp.
19. 6. sobota: sv. Peter Celestin, p.

SV. JANEZ NEPOMUK, r. 1330 v Nepomuku blizu Prage na Češkem, sin preprostim staršem, je na praški univerzi doktoriral, potem ko je stopil v duhovniški stan. Najbolj znan nam je kot mučenik spovedne molčečnosti. Venceslav, tedanji češki kralj, ki so se ga vsi bali zastran njegove

krutosti in slabega življenja, je na vsak način zahteval od njega, da prelomi spovedno molčečnost in izda grehe žene, kraljice Ivane, ki je bila zelo zglodna in pobožna. Svetnik mu je kratkomo odbil. Kralj, ves togoten, je Janeza najprej dal mučiti na natezalnici, pozneje ga je dal po biričih zvezati in vreči v reko Vltavo.

Ko so po 300 letih odprli rakeve svetnikovo, so našli njegov jezik nestrohnjen. — Kakor takrat, se tudi sedaj oblastneži zaletavajo v zakrament sv. spovedi. Krutim kraljem bodo sedanji preganjalci stali v zgodovini ob strani in jim delali nečastno družbo.

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Kadar pride Tolažnik, ki vam ga bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja iz Očeta, bo on pričeval, ker ste od začetka pri meni. To sem vam povedal, da se ne pohujšate. Iz shodnic vas bodo izobčevali; pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da Bogu služi. In to vam bodo storili, ker niso spoznali ne Očeta ne mene. A to sem vam rekel, da se boste, ko pride ura za to, spominjali, da sem vam jaz povedal.«

Sveti Duh je osebno Bitje, tretja božja oseba, ki ima vse božje lastnosti in neskončnosti v enaki neskončni meri kakor Oče in Sin: biva torej od vekomaj, je neustvarjen, nikoli ne bo umrl, je večni, vsemogočen in neskončno popoln, neločljivo združen z Bogom Očetom in Sinom v isti božji naravi ali v istem Božanstvu. A je vendar od Očeta in Sina različna Oseba, kateri pripisujemo razna dela: tako n. pr. dela božje ljubezni (odtod ime Duh Ljubezni, Ljubezen, Ogenj, Živi vir), resnice, poučevanja in spoznanja (odtod ime Duh Resnice, Prst Očetove desnice ali Kazipot), posvečevanja (Duhovno pomaziljenje, Duh svetosti), tolažbe (Tolažnik).

Sv. Duh je skupno z Očetom in Sinom ustvaril svet. Nato je govoril po prerokih in posvečeval pravične osebe stare zaveze. Na poseben način je posvetil preblašeno Devico

Marijo s tem, da jo je napolnil z največjo mero svete milosti in jo tako pripravil in usposobil za božje Materinstvo, ji podelil čudežno spočetje in porod Zveličarja (Marija je spočetla Jezusa od Sv. Duha). Nadalje, Sv. Duha je Jezus vdihnil po svojem čudežnem vstajenju v apostole in jim tako dal spovedno, poučevalno in splošno apostolsko oblast. Isti Sv. Duh je po Jezusovem vnebohodu (na Binkošti) prišel na izreden način nad apostole, zbrane z Marijo, ob šumu velikega vetra in ob znamenju ognjenih jezikov. Danes pa živi in deluje v kat. Cerkvi (t. j. v papežu, škofih, duhovnikih in tudi v vernikih). Obiskuje, posvečuje, razsvetljuje in tolaži, vliva luč spoznanja in ogreva srca v sveti ljubezni; torej nadnaravno vodi posamezne duše začenši s sv. krstom in deli neštete milosti in nadnaravne darove po duhovnikih. Tako dopolnjuje odrešilno delo, ki ga je začel Zveličar. Govori in poučuje po dobrih duhovnikih in svetnikih nekako tako kakor po prerokih in starem veču. Njegovo nezmotljivo učenstvo pa prihaja samo po eni poti: to so nezmotljive dogmatične definicije rimskih papežev, kadar določajo, prepisujejo in razlagajo osebno ali posredno po dušnih pastirjih (s potrebno verodostojnostjo) vernikom vero in moralo.

Častimo Sv. Duha! Prosimo ga vsak dan znova za Njegovo vodstvo in izprosimo si zlasti svetost, ki nam zagotavlja največjo srečo. Svetost vključuje brezgrešnost, živo vero in gorečo ljubezen. Pridi, Sveti Duh, napolni srca svojih vernih!

Iz življenja Cerkve

KATOLISKO CASOPISJE V FRANCIJI

Tri milijone izvodov časopisov, revij in drugih katoliških publikacij krozi dnevno po Franciji. Tako so ugotovili po najnovejših statistikah. »Glas francoskih žena« se tiska v dveh milijonih izvodov, »Romans« v 600.000 izvodih, »Illustrano katoliško življenje« pa v 560.000 izvodih.

HOLANDSKI DUHOVNIKI V NEMCIJO

60 holandskih duhovnikov je odšlo v dušnopastirsko službo v Nemčijo, da skrijejo pomanjkanje duhovnikov v severni Nemčiji.

DELAJCI PRI SV. OČETU

22. aprila je sv. oče sprejel v posebni avdienci 465 delavcev, ki so uslužbeni pri občinskih podjetjih v Firencah. Naslednjega dne pa je sprejel 850 uslužbencev tramvajskega podjetja iz Turina.

ETNOLOGIJA POTRjuje VERO V BOGA

Raziskovanja med primitivnimi narodi odkrivajo, da imajo ti narodi vero v enega Boga, da opravljajo primitivne daritve in imajo visoko moralno življenje. Do teh zaključkov so ponovno prišli misijonarji redovne družbe »Božje besede«, ki so po naročilu šilske vlade preiskovali življenje med indijskimi rodovi na Ognjeni zemlji. Ekspedicijo je vodil pater Martin Gusinde. Do podobnih ugotovitev je prišel isti pater med svojim bivanjem med Pigmeji in Bušmani v srednji Afriki. Darwin pa je trdil ravno nasprotno, da je prvotna vera mnogobožstvo.

ZRACNI MOST MED LURDOM IN AMERIKO

Za stoletnico čudežnih prikazovanj v Lurdu nameravajo organizirati številne zračne linije med Lurdom in Ameriko. Ustvarili bodo pravi zračni most z letali Super constelations za prevoz bolnikov.

VELIČASTNA MANIFESTACIJA V MILANU

Sv. oče je dal prvomajskemu prazniku dela najlepši značaj, ko je ta dan postavil liturgični praznik sv. Jožefa-Delavca. Tako je postal prvi maj tudi skupni praznik katoliških delavcev vsega sveta. Iz različnih krajev Italije poročajo o lepih manifestacijah katoliškega ljudstva, kar priča, da je novoustanovljeni praznik našel med delavstvom najlepši odziv. Zlasti moramo poudariti veličastno manifestacijo katoliških delavcev pred milansko stolnico. Nad sto tisoč se jih je zbralo iz vse Italije in tudi iz drugih dežel. Med njimi so bili zastopani tudi Slovenci-begunci.

Navzočih je bilo 14 škofov, ministrski predsednik Segni in veliko število najvplivnejših predstavnikov oblasti. Po končani manifestaciji se je nad množico dvignil helikopter, ki je na svojem krovu nosil velik kip sv. Jožefa-Delavca, dar italijanskega združenja ACLI sv. očetu, v zahvalo za ustanovitev praznika katoliških delavcev. Veličastni kip sv. Jožefa-Delavca je delo nemškega kiparja Heinricha Nell-Breuninga. Postavili ga bodo v novo rimsko cerkev posvečeno Kristusu-Delavcu.

RIMSKA MANIFESTACIJA IN GOVOR SV. OČETA

V vatikanski baziliki je v jutru prvega maja sv. oče imel pomemben govor na zastopnike delavskega združenja ACLI in na več stotisočglavo množico, zbrano iz vsega sveta, da se pokloni sv. očetu in se mu zahvali za ustanovitev praznika kat. delavcev. Sv. oče je najprej omenil, kako so ga lansko leto ob prvomajskem prazniku katoliški delavci prosili, naj bi proglasil praznik dela tudi kot katoliški praznik. Ne samo, da je njih željo z veseljem sprejel, ampak jo je dopolnil tudi z liturgičnim praznikom sv. Jožefa-Delavca. Sv. oče je nato opozoril zastopnike in predstavnike ACLI, navzoče v vatikanski

baziliki, na vzvišeno in pomembno naloge apostolata, ki naj bi jo z božjo pomočjo vršil vsak v svojem delokrogu med ostalimi sodelavci. Katoliški delavci bi se morali jasno zavedati važnosti svojega združenja ACLI, ki nikakor ne stremi po nadoblasti in nima nobenih strankarskih namenov, marveč si je postavilo za cilj urejenost in mirno sožitje med delavskimi sloji. Sv. Cerkev je vedno bila vneta zagovornica delavskih pravic, kajti le ka-

Prvi maj ni več komunistični praznik

Pravzaprav ni bil nikoli izključno komunističen, ker je ta dan praznik dela ne pa komunizma. Komunisti pa so si ga hoteli prisvojiti kot izključno svoj dan. Ponavljamo, so hoteli. Ta načrt pa se jim ni posrečil. Zadnji časi nam kažejo, kako množice in tudi naš slovenski delavec in kmet zapuščajo nesmisel komunistične teorije. Za nekaj časa so preslepili ljudstvo z obljubami in gesli. Lahko je mamiti človeka, ki je lačen kruha in pravice. A ko se človek strezne, vidi, da je bilo vse to le prevara, sredstvo za doseg nekkih ciljev.

Zato je prvi maj vedno manj komunistični praznik. Videli smo nekaj velike manifestacije. A zakaj in kako? Razumljivo: ljudstvo, toliko leto tlačeno, se je hotelo sprostiti in tudi zato, ker so bili ljudje... primorani. To ljudstvo je vzkljkalo svobodi in ne srpu in kladivu, torej ne komunizmu. V tistem času gorje tiste, ki ni šel na manifestacijo. Razne okrožnice in odkritja bivših organizatorjev in voditeljev nam sedaj marsikaj povedo... Ta sramota primorskega komunizma je registrirana in dokumentirana.

In danes ostajajo komunisti sami. Če primerjamo z lanskim letom, kako malo rdečih zastav je bilo izobešenih za prvi maj. Če pa primerjamo s prejšnjimi leti... To morajo sedaj priznati tudi komunisti sami: seveda navajajo razne izgovore, ki prav malo držijo.

Se kriče komunisti o masah, da bi preslepili javnost. A primerjajte svoje slike od leta 1945 do danes, pa boste opazili različko. Javnost ni tako neumna, kot si mislijo komunisti. N. pr. če stadion Prvi maj zbere še nekaj ljudi, gredo tja taki, ki jih zanima predstava, petje, v kratkem kulturo, ne komunistična ideja. Zakaj so izginali razni mitingi v Jugoslaviji in v coni B? Ker ljudje niso več prihajali.

Letos so tudi v coni B slabotno proslavili prvi maj. Komunisti pač izgubljajo valetiti tudi tam, kjer so gospodarji.

Drug razlog, da zapuščajo naši ljudje komunizem, je ta, ker je prinesel komunizem v naše kraje in družine tako sovraštvo kot nobena druga ideja. Iz komunističnega edinstva je prišel izrodek titovcev in kominformistov. Od tedaj se je vsejalo med nekaterimi ljudmi pravo zagrizeno sovraštvo: drug proti drugemu, celo med družinskimi člani.

To je prinesel komunizem v naše kraje. Takega sovraštva ne pomeni naš narod v svoji zgodovini. Naši ljudje pa nočejo tega, hočejo živeti v miru. Toda ne v takem miru, kot ga oznanjajo sedaj naši komunisti. Prihajajo res ukazi z vseh strani, a sovraštvo je pregloboko, da bi izginalo kar z enim ukazom. Zakaj pa je bilo treba tega sovraštva?

Sedaj so ljudje vsega tega siti. Zato si želijo za prvi maj, da bi se odpočili od svojega vsakdanjega dela; uživati hočejo svoj družinski mir, se zabavati z izleti, sprehodi, ne marajo pa poslušati komunistično propagando in izobešati partijske zastave.

13. maja obletnica prikazanja M. B. v Fatimi FATIMA IN KOMUNIZEM

Katoličan ne more komunizma podpirati, ne more z njim sodelovati, ker socialni in gospodarski nauki komunizma nasprotujejo pravemu pravu, ki ga je Stvarnik postavil in ker je komunizem vsaki veri, posebno pa še katoliški, sovražnik številka ena.

Znani so načini, s katerimi skuša komunizem uničiti vero in predvsem katoliško Cerkev v vseh deželah, v katerih je prišel do oblasti. Skuša sicer ustvariti videz verske svobode, medtem ko ovira Cerkev v tistih življenjsko važnih vprašanjih, ki ji zagotavljajo bodočnost.

V upravi škofij skuša ustvariti zmedo s tem, da na mesto pravilno postavljenih škofov, katere odstranja, imenuje nezakonite upravnike; zatira katoliški tisk; zapira duhovnike in redovnike; si priljuča pravico vsvoje mladine v duhu komunizma; praktičnim katoličanom zapira vstop v višje šole in v javne in otežuje vedno bolj izvrševanje verskih dolžnosti; izklju-

čuje Cerkev iz javnega življenja in jo poriva samo v cerkve.

Središče komunističnega gibanja je v Rusiji. Tu je komunizem najprej prišel na oblast. Tu si je zgradil svojo trdnjavo in ustvaril vojaško moč. Rusija vodi in podpira komunistično gibanje v drugih deželah. Če bo komunizem propadel v Rusiji, bo prej ali slej propadel tudi drugod in bo izgubil vpliv na množice v svobodnih deželah.

Rešitev iz teh težav bi bilo spreobrnjenje Rusije, kakor ga je Marija napovedala v Fatimi. Marija je še vedno dobra in ljubezniva mati, ki v izrednih težavah rada priskoči na pomoč. Kadar peklenški zmaj predrzne dviga glavo, tedaj pokaže Marija svojo moč.

19. septembra 1846 se je Marija prikazala v La Salette pastirčkom Melaniji in Maksimu in je zelo jokala. Dve leti pozneje je Marx izdal svoj komunistični manifest, v katerem je vrgel v svet klic po revoluciji.

Potem pa, uničevati svoje lastne malike, ali ne pomeni to začetek propada? Ljudje tudi mislijo in prišli so do tega: Danes Stalina, jutri morda Tita. Zato ne verjamem več nobenemu in ostanem doma. In to je naredil letos za prvi maj tudi marsikateri komunist.

Prvi maj se vrača spet, kot je bil nekdanj: dan počitka, lepega, nedolžnega veselja za naše delavce, kmete in družine.

In, glej, kadar se ljudje streznejše, se vrnejo k Cerkvi. To je pokazal tudi prvi maj.

To pomeni, da vi komunisti propadate z vašimi teorijami, da propada vaše delo: kljub vašim milijonom, kot je propadlo v meni. Nasproti vaši ideji razrednega sovraštva pa raste ideja socialne solidarnosti, kot jo oznanja Cerkev. In to je prav!

Bivši komunist

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

† DUHOVNIK DR. FRANC VOLČIČ

V mestu Bolengu pri Turinu so 25. aprila pokopali slovenskega duhovnika dr. Franca Volčiča. Umril je v sedemdesetem letu življenja po težki operaciji, ki je ni preostal. Mnogi bralci našega lista poznajo pokojnega blagega duhovnika, ki je eden izmed prvih odličnih slovenskih salezijanecv. Kot duhovnik je bil nad trideset let ravnatelj v različnih zavodih v Sloveniji. Blag značaj, iskrena dobrota, globoka pobožnost, to je bil pokojni gospod Volčič. Poleg vseh lepih duhovniških lastnosti je imel izredno ljubezen do svojega naroda, do materinega jezika. Neizmerno se je veselil, ko je bil pred desetimi leti določen za delo med svojimi rojaki v salezijanski župniji v Trstu. Tudi ni mogel prehladiti sreče, ki jo je doživel s tržaškimi romarji pred dvema leti na Monte Berico, kamor nas je prišel pozdravit. Sedaj počiva daleč v tujini kakor ze toliko naših vernih rojakov, ki so se uprli nasilnemu brezbožstvu. Blagega duhovnika priporočamo v molitev.

NOVE OBSODBE DUHOVNIKOV

Kot smo poročali, je bil komeški dekan Kos kaznovan s 15 dnevi zapore. Naknadno smo zvedeli, da je po prestani kazni moral ostati v zaporu še 15 dni, kajti za dva slična prestopka je bil kaznovan dvakrat po 15. dni. Ti prestopki so bili: ker je otroka nekega partijca prekrizal in ker je za misijon vabil ljudi v cerkev.

Govorijo, da so tudi drugi duhovniki dobili kazni za slične »prestopke«, nekateri celo precej hude kazni. Za sedaj so pa še na svobodi, ker so vložili priziv.

Vodstvo CMD v Ljubljani je zaradi obsodb primorskih duhovnikov nekoliko vznemirjeno, ker se boji, da bi razni duhovniki vsled tega ne izstopili iz njih organizacije. Zato so imeli veliko zborovanje

v Solkanu v četrtek 26. aprila in sicer v hotelu Sabotin. Pregovarjat sta jih prišla sam Stanko Canjkar in še eden od vodstva. — Vsekakor je značilno, da ista oblast nekatero duhovnike zapira, drugim pa plačuje stroške za njih zborovanja ter jim nudi najboljše hotele v ta namen. Ali ne pove to več kot vsaka beseda, kdo komu služi in kakšnega duha je?

20 LET ZAPORA

Na procesu v Novem mestu proti bivšima domobrancema Antonu Perku in Francu Guštinu je sodišče izreklo zelo hude kazni: Perko je dobil 20 let zapore, Guštin pa 12. Obramba je sicer ugovarjala, da je od izvršenih dejanj minilo že več kot deset let ter da sta se oba obtožena med tem zelo lojalno vedla in vestno vršila svoje poklicno delo. A pred komunističnim sodiščem nič ne pomaga noben zagovor, če se nisi prodal partiji z dušo in telesom. — Čudno je pa to, da se tu v Italiji »Primorski dnevnik« tako silno zaganja zaradi procesa zoper Beneško četo. Če hoče biti dosleden, naj obsodi i eno i drugo obujanje starih obračunov. Nam se tako zdi prav. Če smo za pomirjenje, pustimo stare reči in živimo novo življenje.

R A Z N O

TEŽAVE

Zdaj, ko so sovjetski oblastniki vrgli Stalina s prestola in mu vzeli z blatenjem dobro ime pri tovariših, so prišli v skripe tudi na zemljepisnem polju. Več sto imen krajev, gora itd. nosi po njem ime (Stalinograd, Stalinski itd.) in zdaj se bo treba vrniti na staro ali pa najti nova imena.

Tudi v Italiji imajo nekateri težave. 187 oseb je dobilo ob rojstvu ime Stalin. Tudi tu bo treba sprememb, da še te osebe ne izgubijo dobrega imena.

KADAR TITO POTUJE

Kadar pride Tito kam na obiske, tedaj gorje njegovim rojakom. Najmanj, kar jih zadene, je nekaj dnevi zapor. Ko je lansko leto obiskal Abesinijo, so za ves čas njegovega bivanja spravili pod ključ vse rojene v Jugoslaviji. V Adis Abebi je bilo za Titovega bivanja interniranih 10 Slovencev, 10 Srbov in 3 Hrvati. Zanimivo je, da so bili internirani tudi taki, ki so prišli v Abesinijo z rednim jugoslovanskim potnim listom, izdanim od sedanjih Titovih oblasti. Internacije, zapori in konfinacije so se izvršile 6 dni pred Titovim prihodom in šele, ko je Tito odpotoval, so ljudje bili spet svobodni.

Kako je sedaj v Franciji? Nekoliko so že poročali: 80 Jugoslovancev so internirali na Korsiki, druge so spravili pod ključ v Franciji. Za njih število se še ne ve. Koder ima iti jugoslovanski diktator, spraznijo ulice že jutraj. Koliko javnih in preobledenih policistov in detektivov, domačih in jugoslovanskih, je v njegovem spremstvu, verjetno nihče ne ve, ker ne Francozi Titu ne Tito Francozom niso tega zaupali.

Tako torej potujejo »ljubljeni narodova in osvoboditelji ljudstev«.

V RUSIJI NIMAJO KLJUK

Hruščev si je na svojem obisku v Londonu ogledal tudi tovarno plastičnih izdelkov v Lancashire. Ravnatelj tovarne je nato naročil, naj bi mu njegova tovarna izdelala 4 milijone kljuk. Naročilo, ki je zelo presenetilo ravnatelja, bo stalo 750 milijonov šterlin (1 milijardo in 300 milijonov lir).

Zanimiv je pregled prikazan v Fatimi, ki so skoraj vzporedna z dogodki komunistične revolucije v Rusiji.

1917 je bilo tisto usodno leto, ko so 12. marca ruski liberalci prisilili carja Nikolaja, da je odstopil. 16. in 17. marca so vpostavili »provizorično vladov«, kjer so bili liberalci, republikanci in demokratje v večini. Predsednik je bil knez Lvov.

16. aprila istega leta se je vrnil Lenin iz pregnanstva in je takoj začel boj proti liberalni vladi.

13. maja se je Marija prvokrat prikazala v Fatimi in vprašala otroke, če so pripravljene doprinašati žrtve in sprejemati vse trpljenje v spravo za neštivilne grehe, s katerimi ljudje žalijo Boga, za spreobrnjenje grešnikov in v zaduščenje njenemu brezmadežnemu Srcu.

13. julija, pri tretjem prikazovanju, je Marija za trenutek pokazala otrokom pekel in je dejala: ...Da bi grešnike obvaroval pogubljenja, hoče Gospod uvesti po svetu pobožnost do mojega brezmadežnega Sra. Če se bo to storilo, kar vam bom povedala, bo rešenih mnogo duš, in bo nastopil na svetu mir. Vojna (1914-1918) gre h koncu. A če ljudje ne prenehajo žaliti Gospoda, bo v kratkem pod naslednjim

Nova občina brez blagoslova

V Dolini so z državnimi sredstvi zgradili veliko novo palačo za sedež občine. Zadnje nedeljo 6. majnika se je izvršila slovesna otvoritev. Slovesnosti so prisostvovali vsi župani našega ozemlja in vrhovni vladni komisar prefekt Palamara. K slovesnosti so bili povabljeni mnogi predstavniki iz vse občine, edino katoliški duhovnik ne. Duhovnikov je na področju velike dolinske občine pet. Tako se je otvoritev nove skupne občinske stavbe izvršila brez cerkvenega blagoslova. To se je zgodilo po ukazu in volji sedanjega komunističnega župana Dušana Lovriha. Ker so občinski uradniki na dolinski občini zdravega katoliškega mišljenja, so povabili dolinskega župnika, naj privatno blagoslovi novo občinsko hišo. Do tega privatnega blagoslova ni prišlo, ker so cerkvene oblasti mnenja, da se blagoslov nove občinske hiše na Tržaškem mora izvršiti le v javni slovesni obliki.

Ze več časa pred tem novim komunističnim zastopavljanjem katoliške vere v dolinski občini se je mnogokje govorilo, da pride za blagoslov nove občine sam tržaški škof in seveda vsi duhovniki iz petih župnij v občini. Dejansko ni bil poklican nobeden in tako čaka nova občinska stavba boljših časov, ko bo novi župan z novim odborom drugačnega mnenja. Razumljivo je samo po sebi, da je zaradi tega komunističnega zastopavljanja državno priznane katol. vere med prebivalstvom nastalo veliko nezadovoljstva in pravega godrnjanja. Dolinski komunisti so se zopet sami razkrinkali in pokazali ob tej priliki svoj pravi brezbožniški obraz. To je njim v škodo, dejanje samo pa globoko žali občane in predstavnike Cerkev

v občini, ker občinska hiša vendar ni komunistična stavba, ampak last njih občanov in bi se torej morala nova skupna stavba na drugačen način izročiti javni službi!

Ob tej priliki naj se spomni dolinski komunistični župan, da je bila katoliška Cerkev ob blagoslovu novega dolinskega zvonika bolj demokratična, ker je imel dolinski komunistični župan ob blagoslovu zvonika celo javno govoriti. Tedaj se je kot gost celo tako daleč spozabil, da je vpriču škofa napadal katoliško Cerkev in zasmehoval svoj rojstno vas, nad katero da še vlada križ. Zaradi napačne prizanesljivosti nismo tedaj objavili v tem našem časopisu županovega neciviliziranega nastopa, a danes to storimo, ker je vsaka koeksistenca s sedanjim komunističnim županom že dolgo nemogoča.

Mnogi Tržačani in sosedje, ki približe poznate razmere v Dolini, se večkrat pošalite, češ da je v Dolini kakor v filmu Don Camillo in Peppone. Ob tem zadnjem incidentu vam rečemo, da ste zelo v zmoti. V Dolini se dogaja vse kaj drugega kakor v znanem veselim filmu. Tukaj gre zares! To vedo komunisti in vedo tudi katoličani! Cerkev v Dolini je doživela pod županom Lovrihom Dušanom in po njegovi osebni krivdi veliko pravih in težkih udarcev. A moramo in hočemo povedati, da je Cerkev v Dolini ponižanja in trpljenja že dolgo vajena. Le enega ni vajena: umika in poraza! Tu bi lahko začeli novo sveže poglavje, a prihranimo za drugič. Mlada cerkev v Dolini zasluži, da vsi verni zamejski Slovenci spoznate najnovejšo borbo med križem in kladi-vom v Bregu!

ZGODOVINA SE PONAVLJA

Nova Ljudska fronta v Nabrežini — Sredinci ji pomagajo

Obdobje komunistične revolucije v Sloveniji označuje ustanovitev in delovanje Osvobodilne fronte. To je bila povezava levičarskih sil pod vodstvom KP za izpeljavo krvave rdeče revolucije in za zmago komunizma v Sloveniji. V to zvezo so stopili poleg komunistov levičarsko usmerjeni liberalci in pa krščanski socialisti z Edvardom Kocbekom na čelu. Vendar je značilno, da, ko je v mesecu aprilu 1941 KP Slovenije ustanovljala Osvobodilno fronto, je vanjo sicer povabila tudi druge skupine, vendar ne kot enakovredne člane, temveč kot pomožne sile, ki naj se bore pod vodstvom KP. Ta je morala ostati elitna udarna sila, vsi drugi so ji morali biti pokorni. Kdor ni sprejel vodstva KP, so ga odstranili, oziroma njegovega sodelovanja niso sprejeli.

Poleg Kocbekove skupine, ki je šla na teren, je izmed krščanskih socialcev bila še druga skupina, ki ni šla na teren, temveč je ves čas oprezovala, kdo bo zmagal. Ti ljud-

je niso šli v borbo ne na eni ne na drugi strani, da se ne kompromitirajo, v srcu pa so bili ves čas s komunisti ter jim tudi, kjer se je dalo, pomagali. To pričajo danes izjave številnih bivših pristašev sredinske linije, kakor so jim takrat v Ljubljani pravili.

Po končani vojni smo menili, da se je položaj toliko razčistil, da bodo »sredinci« izginili s pozorišča. Ali zmotili smo se. Zopet so se pojavili in sicer na Primorskem, v Gorici in Trstu. Dolgo so se skrivali; ob teh volitvah na Tržaškem pa so se popolnoma razkrinkali. Posebno je v tem oziru značilen pojav v občini Devin-Nabrežina. Iz časopisnih poročil o predvolilnih pogajanjih v tej občini dobi človek vtis, da se je v majhnem povsem ponovilo ono, kar se je odigralo leta 1941 v večjem obsegu v Sloveniji: komunisti so se povezali med sabo v Listi občinske enotnosti, da v naskoku zavzamejo občino na prihodnjih volitvah; pri tem so si zagotovili po-

moč tudi levičarskih liberalcev (dr. Jež) in krščanskih socialcev (Drago Legiša), dočim so slovenske demokrate enostavno izigrali, ker ti niso hoteli postati njihova lutka, temveč so zahtevali zase vlogo enakovrednega partnerja. Da bo podobnost z letom 1941 še večja, imamo v občini »Zvezo ital. demokratov«, ki služi sredincem za kritje njih klavrne-ga umika, kakor jim je leta 1941 služil izgovor o okupatorju. Kakor nalašč je ta stranka v občini za g. dr. Besednjaka, da lahko vpije v »Novem listu«: »Pojdimo v borbo za slovensko obalo!« Kako lepo se to sliši v ustih »narodnjakov«, ki so se v Trstu povezali z independentisti proti Slovincem, v Dolini pa podpirajo neodvisne kandidate na komunistični listi proti demokratični »Slovenski listi«. Res, gospodje, ko bi ne poznali komaj pretekle zgodovine, bi morda verjeli vašim lažnivim besedam, tako pa vemo, da samo nadaljujete svojo grdo vlogo,

ki jo igrate že 20 let, ko z lepimi besedami zavajate poštene Slovence v njih borbi zoper brezbožni komunizem in s tem rušite enotno demokratično fronto Slovencev. Kakor ste med vojno s svojim sredinstvom bili eden najmočnejših opornikov komunizmu v njegovi divji in krvavi borbi za oblast, tako ste tudi sedaj njegova najmočnejša opora v slovenskih občinah na Tržaškem. To je vaša naloga po načrtih komunistov in to je vaša krivda v očeh vseh demokratičnih ljudi.

Karte so torej odkrite. Vsak tržaški volivec ve sedaj, kako stoji stvari; tri so skupine, ki se mu nudijo pri volitvah: komunisti s sopotniki; italijanske stranke raznih nazivov in Slovenska lista. Koga bo izbral? Po vseh bridkih izkušnjah zadnjih desetletij ostane zanj le ena izbira: SLOVENSKA LISTA, če noče za zmeraj utoniti v komunistični diktaturi ali v italijanskem morju.

Goriški opazovalec

Gospodarski položaj Jugoslavije

Gospodarski položaj dežele je mnogokrat odločilnega pomena tudi v razvoju politike. To je razvidno tudi iz današnje Jugoslavije, ki je po prelomu z Rusijo leta 1948 začela znova s tesnejšimi političnimi in z njimi tudi gospodarskimi stiki s Sovjetsko zvezo. V obdobju svojega spora z Rusijo je bila Jugoslavija odvisna glede gospodarske pomoči le od Zahoda. In te se je v izdatni meri poslužila. Prejela je v tem času brezplačne pomoči raznih dobav in v denarju v vrednosti nad 500 milijonov dolarjev (180 milijard lir), posojila pa 300 milijonov dolarjev (180 milijard lir).

V prvih treh mesecih letošnjega leta pa je Jugoslavija prejela pomoč ne samo od zapadnih, marveč tudi od vzhodnih držav. Vrednost te pomoči znaša 372 milijonov dolarjev ali 220 milijard lir. Združene države so nudile pomoč v vrednosti 100 milijonov dolarjev, Sovjetska zveza 84 milijonov dolarjev, Italija 60 milijonov dolarjev, Nemčija 300 milijonov mark.

Čeravno znaša pomoč Zapada trikratno vrednost pomoči Vzhoda, poudarjajo v odgovornih jug. gospodarskih krogih le to slednjo kot najbolj izdatno in kot dokaz političnega zblizanja med obema državama.

Poleg te pomoči, ki jo je Jugoslavija že dobila od držav Vzhoda in Zapada, so v teku še druga gospodarska pogajanja, tako z Veliko Britanijo za posojilo v blagu in gotovini v znesku 17 milijonov funtov, s Francijo v znesku 1 milijarde in pol frankov, kakor tudi pogajanja za posojila s Švico, Avstrijo in Švedsko.

Posojila, ki jih je Jugoslavija doslej prejela, so služila v pretežni večini le širšemu razmahu težke industrije, medtem ko so zanemarili glavni vir jug. države — poljedelstvo in pa lahko industrijo, ki naj bi bila v pomoč tudi obdelovalcem zemlje. Sam podpredsednik državne skupščine, Vukmanovič, je izjavil, da se je agrarna

produktivnost od leta 1939 do danes dvignila le za 2 procenta. Letos so na primer namenili za setev 600 tisoč hektarjev zemlje manj kot pa v predvojni dobi.

Iz tega položaja je razviden vzrok jugoslovske politike, ki skuša obdržati in navezati nove gospodarske in politične stike z deželami Vzhoda in Zapada, da reši svoj kritični gospodarski položaj.

V vsem tem obupnem boju za svoj obstanek si je Jugoslavija pridobila le eno prvenstvo: primate najbolj zadolžene evropske države.

INDIJSKI VELEPOSESTNIKI SO DALI ZGLED

V Indiji se izvaja agrarna reforma po dveh tirih: z ene strani je vlada izdala ustrezne zakone, ki naj pripomorejo obdelovalcem zemlje, da pridejo v posest kmetij, z druge strani pa se močno razvijajo tako imenovano gibanje »bhudana«, po Gandijevih načelih. Po njegovih naukih naj bi se veleposestniki sami odpovedali zemlji v prid obdelovalcem. Doslej je okoli 400.000 indijskih veleposestnikov prostovoljno prepustilo kmetom okoli milijon hektarjev zemlje.

TURISTIČNI PROMET

Letalske proge se vedno bolj uveljavljajo tudi v turističnem prometu. Ameriška družba za letalski promet P.A.A. je izjavila, da se bo 25% ameriških turistov poslužilo letalskih prog za prevoz čez Atlantik. Predvidevajo, da bo v poletnih mesecih pršlo z letali v Evropo 400.000 ameriških turistov, kar znači 20% porastek v primeri z prejšnjim letom. Računajo, da bo ta velik dotok ameriških turistov obogatil Italijo za 100 milijard lir. Lansko leto so samo Benetke zasluzile s tujskim prometom 15 milijard lir.

Volite
Slovensko listo!

DRUGA SVETOVNA VOJNA IN FATIMA

Pa ne samo revolucija v Rusiji, tudi druga svetovna vojna je v notranji zvezi s prikazanjem v Fatimi. Vse, kar je Marija 13. julija 1917 v Fatimi napovedala, se je uresničilo. Druga svetovna vojna je izbruhnila v septembru 1939, a sklenjena je bila že prej in deloma se je tudi prej začela.

Ko so Nemci v septembru 1938 zasedli Sudete, je bila Lucija žalostna, ker je bila prepričana, da se je s tem vojna že začela.

27. januarja 1939, dva tedna pred smrtjo Pija XI., je sklical Stalin 18. komunistični kongres, kjer je predložil načrt, kako Nemčijo in zahodne države zaplesti v medsebojno vojno. Pravi začetek vojne je bil torej že pod vlado Pija XI. Stalinu se je njegov načrt znanje politike posrečil.

17. aprila 1939 je izrazil Hitlerju željo, naj bi postali odnošaji med Nemčijo in Rusijo vedno boljši.

Posledica tega je bila, da se je 23. avgusta 1939 sklenil med Nemčijo in Rusijo nenapadalni pakt.

1. septembra vdrl na Poljsko.

Tri dni nato so zapadne velesile začele vojno proti Nemčiji, ker so po dogovorih bile vezane braniti Poljsko.

Tako je preplavilo svet gorje, ki ga vsi poznamo in kakor ga je bila Marija že v Fatimi napovedala.

FATIMA NAM KAŽE POT REŠITVE

V obrambo grozot in trpljenja, ki je prišlo na svet zaradi vojne, nam pa Marija želi dati pomoč in nas hoče rešiti. Naša rešitev je v zatajevanju, pokori, čiščenju in posnemanju njenega brezmadežnega Sreca.

Duh komunizma je duh zanikavanja Boga Stvarnika, ki pride najjasnejše do izraza v klicu Luciferja: »Ne bom služila. V popolnem nasprotju temu klicu stoji Marija s svojo izjavo: »Glej, dekla sem Gospodovae. Marija z vsem svojim bistvom služi Bogu, ne tako kakor nam pomeni beseda službojoča dekla, temveč kot bitje, ki je zavestno popolnoma predano Bogu. V tem je njena veličina in zmaga nad peklom, ker se je na te besede učlo-večil Sin božji, ki je kači glavo strl.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

ČLOVEKOV IZVOR

Vprašanje: *Brat sem v milanskem »Corriere della Sera« zanimiv članek, ki poroča o studijah švicarskega profesorja J. Huerzelerja in o človeških ostankih, ki so jih našli v Toscani v preteklem stoletju. Po mnenju tega profesorja, kakor poroča list, je človek živel že pred veliko milijoni let in se človek in opica nista razvila iz enega prednika, ker tak prednik sploh nikoli ni živel.*

Če je vse to res, bo prav znanost zadala velik udarec razvojni teoriji. Istočasno bo to tudi velik udarec za komunistične nauke, saj je razvojna teorija kakor podlaga za ves komunistični sistem. Kaj pravi katoliška teologija k vsemu temu?

Lojze s Krusa

Odgovor: Sveto pismo ali biblija nam pove, da je človeka ustvaril Bog in da ta človek nastopi takoj kot popoln in dorastel človek: umno, svobodno, misleče, pravno in socialno bitje, ki zna govoriti in živi v družini.

Vse to je v sv. pismu povedano in v jeziku, ki razodeva miselnost časa, v katerem so knjige svetega pisma nastale.

Kako in kdaj se je to zgodilo, sv. pismo ne pove.

V teku časov niso resnice o ustvarjenju človeka naleteli na posebne težave. Resne težave so se pojavile šele v preteklem stoletju z odkritjem razvojne teorije, ki je zaslovela posebno po znanstveniku Darwinu. Po tej teoriji se je tudi človek razvil iz nižjega bitja. Iz katerega? Najprej so trdili, da iz opice, ker sta si človek in opica zelo podobna. Med obema so pa razlike tako velike, da danes ne trdijo več, da se je človek razvil iz opice, ampak da sta se človek in človeku podobna opica razvila iz nekega skupnega prednika. Do sedaj, na žalost nekaterih, tega prednika ali njegovih ostankov še niso odkrili. Odkrili so vedno le ostanke opic ali pa človeka in ne vmesnih členov, kar dokazuje, da razvojna teorija do danes nima še nobenega trdnega dokaza. Lahko celo rečemo, da so dokazi zanjo vedno manj prepričevalni.

Razvojna teorija je doživela nezasluzeno zmago, ker je bil zaradi nje izključen Bog iz vsega svetovnega dogajanja. Brezverci so hoteli z njo dokazati, da ni Boga. Danes pa vedno večja negotovost razvojne teorije vedno bolj potrjuje resničnost poročila o nastanku človeka, kakor je zabeleženo v svetem pismu. Isto velja o nastanku sveta sploh. Vera in teologija se nista resne znanosti nikoli bali, še manj pa danes.

NOVA UREDITEV OBMEJNEGA PROMETA

Na četrtem zasedanju jugoslovsko-italijanske komisije v Vidmu so bila rešena vsa vprašanja v pretresu. Najvažnejše vprašanje je predstavljal prenos živil čez meje. Po novih določilih sme imetnik propustnice prenesti čez obmejne bloke sledeča živila: 1 kg kruha, 1 kg mesa ali rib, 400 gr mesnih izdelkov, 250 gr masla ali sira, 1 kg in pol sadja ali zelenjave, 200 gr slaščic ali čokolade, 50 gr kave, 6 jaje, 1 liter vina ali 2 decilitra žganja, 500 gr testenin, riža ali ječmena. Za živila namenjena bolnikom ne velja tako stroga kontrola.

Glede valute so se sporazumeli, da bo dovoljeno prenesti čez mejo iz Jugoslavije 3.500 din, iz Italije pa 7.000 lir mesečno.

Do sedaj je bilo izdanih na obeh področjih skupno 145.000 propustnic. V prvem letošnjem tromesečju je prešlo mejo približno 600.000 oseb v obeh smereh.

papežem izbruhnila druga, še hušja vojska. Ko boste videli neko noč neznano svetlobo, vedite, da je to veliko znamenje, ki vam ga daje Bog, da je blizu kazen za toliko zločinov sveta: vojna, lakota, preganjanje Cerkev in papeža. Da to preprečim, bom pozvala svet, naj se posveti mojemu brezmadežnemu Srcu in sprejema zadostilno obhajilo na prve sobote v mesecu. Če bodo poslušali moje želje, se bo Rusija spreobrnila in bo mir. Drugače pa se bo brezbožna propaganda razširila v svetu ter povzročila vojne in preganjanje Cerkev; mnogo dobrih bo mučenih; sveti oče bo mnogo trpel; nekateri narodi bodo uničeni. Končno bo moje brezmadežno Srce zmagalo. Sv. oče mi bo posvetil Rusijo, ki se bo spreobrnila in bo svet zaživel dobo miru.

SOVJETI V RUSIJI ZMAGAJO

Kaj pa se je medtem dogajalo v Rusiji? Leninovo delo je imelo uspeh. V treh mesecih je imel že toliko vpliva na množice, da si je upal podvzeti prvi poizkus revolucije, in sicer 17. julija, par dni po onem znamenitem 13. juliju. V Petrogradu, takratnem glavnem mestu Rusije,

je uprizorilo demonstracijo skoraj pol milijona delavcev, ki so pod vodstvom Lenina postavili sovjetsko vlado. Obstajala je samo tri dni. Lenin je moral bežati na Finsko, a Stalin, ki je bil vedno v zvezi z Leninom, je reorganiziral partijo. Proti koncu julija in prve dni avgusta je provizorična vlada prišla v krizo, levičarji so dobili večino. Vladni predsednik je postal Kerenski.

13. oktobra, prav na dan, ko se je Marija zadnjikrat prikazala v Fatimi, je Kerenski objavil v listu »Delo naroda«, članek, v katerem je pozival ljudstvo, naj se še naprej bojuje ob strani zaveznikov. Ta poziv je tako razkačil Lenina, da je sklenil izvesti revolucijo do konca. Poznejši dogodki so bili posledica tega sklepa.

Najprej revolucija 7. novembra (po ruskem koledarju 25. oktobra, zato oktobrska revolucija), potem premirje z Nemčijo 5. decembra in naslednje leto separatni mir z Nemčijo.

Iz vsega povedanega je razvidno, da so se boljševiska revolucija in fatimski dogodki dogajali ne samo v istem letu, ampak so vzporedni in da celo dnevi sovpadajo.

Neobjektivno poročanje radia v Trstu

Zadnje čase ljudje veliko godrnjajo čez radio. Temu ni prav to, drugemu kaj drugega. To velja za radio sploh. V velikih italijanskih listih se bere, kako se jezijo, da je radio pristranski. Večkrat po pravici! Radio je danes močno obveščevalno sredstvo. Naročnino pa plačujejo ljudje vseh strank. Zato se je kar udomačilo mnenje, da radio ne sme biti trobenta nobene politične stranke. Radio mora poročati tako, kot je; ne sme zavijati besed ali prekučavati dejstev.

Slovenske oddaje v Trstu niso vedno take, da bi jih lahko imenovali objektivne. Strankarska komunistična zagrozenost se včasih kar ne more skriti. Že pred štirinajstimi dnevi, mislim, da je bilo 25. aprila, sem po kosilu slišal eno tako, ki mi še danes noče z glave. Ker me je zanimala, sem zvečer še enkrat poslušal in si jo zapisal. Poročali so o kandidatih v okoliških občinah. Rečeno je bilo nekako takole: »V Zgoniku bodo predložili slovensko listo s kandidati, ki pripadajo struji dr. Agneletta. Enako listo bodo vložili v Dolini. V Dolini je občinska demokratična lista sestavljena iz kandidatov komunistične partije, neodvisne socialistične zveze, kršćansko-socialne zveze dr. Besednjaka, skupine neodvisnih Slovencev dr. Tončiča in drugih neodvisnih. Skupine, ki sestavljajo to listo, izjavljajo, da ima lista samo krajevni značaj. Komunistično listo torej opisuje na dolgo in široko, omenja neizogibnega Besednjaka in Tončiča, ki oha skupaj nimata pristavev za šibko nogometno moštvo. Slovensko listo pa odpravi s štirimi besedami. Tudi to je način komunistične propagande. Slovenski nekomunisti zaradi tega glasno protestiramo. Radio ni za to tukaj, da vse Slovence meče v komunistični koš oziroma da protikomunistične Slovence omenja le s par besedami. Videant consules!

Prvi maj v Škednju

Po radu smo slišali, da bomo imeli 1. maja ob 9. uri slovensko sv. mašo, ki bo predvsem za delavce in študente. Ko sem govorila z g. kaplanom, sva podvomila: »Bog ve, če bo kaj uspeha.«

No, in kakšen uspeh je bil! Polna cerkev ljudi, čeprav ni bilo delavcev in tudi ne dosti študentov, bile smo pa hišne in

Z goriških šol

Ta teden se odpravljajo na izlet. Gimnazija-licej pojadra v Benetke, učiteljske pa v Trst predvsem zaradi tega, da nastopi na tržaškem radu s pevskim zborom. Zato je upanje, da jih bomo v nedeljo ob 5h popoldne lahko slišali. Tudi sami se bodo lahko poslušali, saj posnamejo njih petje na trak. To jim bo gotovo v zadoščenje, bolj kot če bi šli na kak daljši izlet, a brez pevskega nastopa.

Sliši se tudi, da pripravljajo zaključno šolsko prireditev. A o tem nas bodo gotovo tudi sami še podrobneje obvestili. Čakamo torej!

Podgora

Že v soboto in potem še posebno v nedeljo smo se oddolžili spominu svetega Gotarda, so-zavetnika naše župnije. Nadškofijski kanceler, č. g. dr. Klinec, nam je v nedeljo ob slovesni sv. maši v svojem zbrancem govoru s klenimi in spodbudnimi besedami oral pomen in veličino verske resnice o občestvu svetnikov in iz tega izvirojoči vlogi farnih zavetnikov in priprošnjikov, ki se kaže v mojstrsko pokazanih ter z zgledi podprtih njihovih treh delovanjih: zadoščevanje za faro

delavke. Napolnile smo cerkev in poslušale prav lepo in pomenljivo pridigo prečastitega msgr. Ukmarja. Tudi petje je bilo prav lepo: pel je novi mešani zbor škednjske mladine, ki ga vodi gospod Dušan Jakomin.

Ko smo šli iz cerkve, je vsak priznal, da je prav, da so ustanovili tudi v cerkvi ta lepi praznik prvega maja.

Kakor jaz, tako kličejo vsi udeleženci sv. maše na 1. maj: »Bog daj obilo božjega blagoslova in še mnogo lepih uspehov prečastitemu msgr. Ukmarju in tudi našim mladim pevkam in pevcom!«

M. M. iz Škednja

Vrh

Malokdaj se oglašamo. Sedaj pa imamo cel koš prijetnih novic. Sedaj imamo vsako nedeljo sv. mašo na Vrhu. V tednu pred veliko nočjo smo imeli lepo uspešno tridnevno, ki sta jo vodila naš gospod župnik in pa č. g. Turnšek. Uspeh ni izostal in tako smo videli na oljčno nedeljo, ko je bila za nas Vrhovce nedelja velikonočnega sv. obhajila, res veliko ljudi, tudi moških v naši cerkvi. Dobili smo v cerkvi tudi križev pot in nas k našim pobožnostim vabijo tudi novi zvonovi. Sedaj v maju imamo vsako soboto šmarnice z blagoslovom in prošnje procesije so se začele in končale pri nas na Vrhu. Hvaležni smo dobremu Bogu, da nam je preskrbel duhovnika, ki je poln moči in lahko opravlja tudi našo »visokoo podružnico.

Števerjan

V nedeljo smo praznovali shod sv. Florijana, našega farnega patrona. Cerkev slovesnost je povzdignilo večje število duhovnikov. Izredno sončno vreme je privabilo mnogo tujcev, da so se naužili pomladanskega sonca in briške lepote.

Občinska uprava je ta teden razdelila med revnejše izredno podporo, ki jo je dobila od prefektore. Občinski delavci nasipajo z gruščem pot od Grojne do Sovence in so začeli z načrtnim urejanjem prostora pri cerkvi. Obzidali bodo prostor pred župniščem.

Srednješolske tekme

Preteklo soboto se je zaključilo provincialno srednješolsko tekmovanje v lahki atletiki. Tekmovalo je 10 športnih odsekov goriške province, med njimi tudi športni odsek slovenskih šol. Že prejšnjo soboto so bile izločilne tekme in takrat so nekateri naši dijaki izpadli, bodisi ker niso bili kos močnejšim nasprotnikom, bodisi ker so imeli nekoliko smole. Resnici na ljubo je treba pripomniti, da fizična konstitucija naših dijakov višješolcev ni ravno zadovoljiva, in pa, da se nekateri višješolci, ki bi lahko kaj dosegli, niso udeleževali treningov. Za zaključne tekme se je tako usposobilo samo 5 dijakov (Šireca na 80 m z 10.1"; Anselmi v daljavo s 5.70 m; Di Batista v daljavo s 5.37 m; Leban v višino s 1.50m; Krpan v disku s 30.45 m).

Na splošno je pri tekmah dobil prvo mesto Tehnično trgovski zavod Gorica s 105 točkami. Slovenske srednje šole so dobile 22 točk. Naše šole so od lanskega leta nazadovale za eno mesto, ker jih je prehitela Industr. šola iz Krmina (osvojila prvo mesto v disku in drugo mesto na 1000 m).

Na letošnjih tekmah je dobil rekord v skoku v daljavo Anselmi s 6.19 m (prejšnji rekord 6.16).

TEKMOVANJE DEKLET

V ponedeljek 30. aprila so se izvršile lahkootletke tekme deklet. Tekmovalo je 7 športnih odsekov mesta Gorice. Dijakinje Slov. srednjih šol so se zelo dobro postavile. Če bi napravili lestvico po šolah, bi naše šole zasedle prvo mesto s 63 točkami, sledila bi Klasična gimnazija s 60 točkami, nato Industrijska šola z 52 točkami itd.

REZULTATI: Tek na 60 m: 1. Mikulus S. (Slov. šole) 8.7"; 2. Zoff 8.9"; Sereni (Slov. šole) 9". Met krogle: 1. Marussi B. (Slov. šole) 9.35 m; 7. Frandoli (Slov. šole) 6.91 m. Met diska: 4. Gigoj (Slov. šole) 24.40 m; 6. Mikulus K. (Slov. šole) 21.65. Skok v višino: 6. Lenardi (Slov. šole) 1.20 m; 11. Marussi E. (Slov. šole) 1.15 m.

Slovincem iz Rajblja v premislek

Dragi rojaki! V tem odločilnem času, ko stojimo tik pred volitvami v občinski in pokrajinski svet, sem čutil potrebo, da bi malo razmislili, kaj so svobodne volitve. Svobodne volitve so namreč v tem, da volivec po svoji vesti in predurku izbira bodočega voditelja občinske in državne uprave. Take volitve obstajajo v svobodnem svetu zapadnih demokracij. Na oni strani železne zavesе takih volitev ni. In vendar je to najdražje, kar si svobodni človek more želeči, saj s pomočjo volitev drži sam svojo usodo v svojih rokah. To srečo imamo mi tu v Italiji.

Ali svobodne volitve se često zlorabljujejo, ker so vedno na delu zločestni ljudje, ki bi radi s pomočjo svobodnih volitev pršli na oblast, da potem uvedejo diktaturo. Pri tem jim še najbolj pomagajo maivni ljudje, ki se dajo zapeljati lepim besedam in obljubam, kakor se je to zgodilo v naši sosedni državi Jugoslaviji med zadnjo vojno in po njej. Verjeli so obljubam in sedaj so v pasti, ki so si jo v veliki meri sami nastavili. Zelite, da pridemo tudi mi v slično kletko, kjer bomo vsi jetniki UDBE? Saj ste slišali, da tudi najvišje glave v takih vladavinah niso varne

življenja, kaj šele ubogi delavec in kmet! Zelite, da boste tudi vi brezpravni delojemalci, ki vam bo vlada predpisovala normo dela in vam nato plačala samo toliko, da ne poginete z družino? Sami imate možnost se prepričati, kako mačehovsko skrbijo v diktatorskih socialističnih režimih za delavca in kmeta. Tudi to dobro veste, da bi naši bratje onstran meje v enem dnevu pometli s svojimi oblastniki, ko bi jim bilo dano iti še enkrat na res svobodne volitve, kot bo dano vam ta mesec.

Glejte, med nami so ljudje, ki imajo namen vpeljati prav tak ali še slabši režim, kakršnega vsi obojate sedaj, ko ga gledate od daleč. Ljudje s takimi nameni so oni, ki so se zbrali na socialkomunistični listi. Boste njim zaupali? Izdali bi sebe in svoje rojake onstran meje. Zato ne bo nikomur težko, če vse to premisli, odločiti se, kakšno listo bo volil. Ne pustite se ustraševati. Grožnje nekaterih vam že sedaj pričajo, kaj bi šele počeli, če bi nekoč res pršli na oblast. Zato, dragi rojaki, premisli, komu boš dal svoj glas, da se pozneje ne boš kesal.

Rajbeljski rojak

Jos. Spillmann:

19

DED IN VNUK

Isti večer, ko je mali John iz okna škofove palače v Chorley-u gledal na vrt in mislil na beg in mamico, je pred svojo graščino Blainseo Hall stari Sir Richard sedel na klopi in toplo gledal v zahajajoče sonce. Zelo slabega se je počutil. Odklonil je bil čez dan vsako jed. Zvesti sluga Tom ga je spravil v spalnico. Videl je, kako starčku moči pojemajo. »Če bi se le za eno uro zavedel in se mogel spovedati,« je Toma skrbelo, »ampak seve, kje dobiti katoliškega duhovnika?«

Služabnik se ni motil; res se je starcu bližal konec. In kakor se umobolnim rado zgodi, da se jim pred smrtjo za nekaj časa vrne zavest, tako je bilo tudi pri starem graščaku: ponoči se mu je vrnila zavest. Toda kakšna vest in zavest! Kakor v obupu je prosil slugo, naj mu gre po duhovnika. Brž je Tom poslal zanesljivega sluga do katoliških plemičev v sosesčini, če bi se morda pri njih kak preganjan mašnik skrival, ali bi pa morda vsaj vedeli povedati, kje naj ga išče. Medtem pa je stari Tom svojemu nesrečnemu gospodu bral iz moli-

tvenika in mu skušal pregnati obup, ki se je umirajočega čedalje bolj polasčal.

Neskončno dolge so bile ure noči. Napočilo je spet jutro, spet je sonce nastopilo svojo visoko pot od vzhoda proti zapadu; pa zatonilo je, večerna zarja je žarela za njim — sla pa še ni bilo nazaj in duhovnika ni bilo nobenega od nikoder.

6. POGLAVJE:

MALEGA JOHNA VEDEJO V JECO

Prvi žarki majniškega jutra so našli v palači lutrovskega škofa Chattertona še v sladkem spanju. Pa kmalu je potrkalo na duri sobice in služabnik je zaklical zunaj, naj se John napravi na pot, češ: oborožen hlapec, ki ga bo odvedel v jeco v Chester Castle, že čaka. Tedaj je škof Chatterton še zadnjikrat poskusil omajati dečkovo stanovitnost.

»Samo enkrat pojdi k naši pridigi, pa te pustim v svobodo, da se vrneš k materi,« mu je dejal anglikanski cerkveni knez.

»Kar pustite to, gospod! Če mi Bog da moč me nikdar ne boste pregovorili, da bi tudi le na videz vero zatajil,« je odvrnil deček.

»Pa pogini v podzemeljski jeci v Chester Castlu, nesrečni trmoglavec,« ga je pognal škof iz palače.

John pa je bil zelo vesel, da se je slednjič na ta način znebil tega človeka, čigar prilozovanje mu je bilo še zoprnejšo kakor njegovo zuganje. Ko je imel palačo že precej daleč za sabo in je ob strani stražnikovi korakal preko vrtov in travnikov, se je globoko oddahnil in sam pri sebi dejal: »Rajši grem v jeco, nego da sem pri tem hudobnem človeku.« Pazio se je oziral na vse strani, meneč, da mora vsak hipec zagledati ljubo obličje materino; toda njegove oči so zaman iskale.

Pot se je vlekla in vlekla. Sprva je John hotel svojega oboroženega varuha marsikaj vprašati, ali mož je bil bolj slabe volje; sonce je pripekalo in biriču se je začela oglašati žega. Zeljno se je oziral tudi on, kje bi bila kakšna hiša, kjer »Bog roko ven molja. Pa nikjer nič!

Ko je sonce stalo najvišje, je začel mož rečati: »Tri sto jadov, lahko bi nama bili dali kakšno konjsko mrho, da bi bila jahala! Saj ti, dečko, moraš biti tudi že truden, ko si še otrok. Navsezadnje te bom moral še štoporamo nositi. Kaj naju ne bo danes došel noben voz, da bi naju malo popeljal?«

Dospela sta na neko višino, odkoder sta imela razgled na južno in zapadno stran. John je vedel, da mora nekje v bližini

biti Blainseo Hall, graščina dedova. Preprosto je dejal biriču: »Čujte, zakaj se ne bi ogasila v Blainseo Hallu. Še čez tiste griče bi šla, pa bi videla našo graščino. Kar idiva! Jaz sem zares že utrujen.«

»V Blainseo Hall ne smeva,« je dejal hlapec; »to mi je bilo strogo zabičano; ampak nekaj drugega bova naredila: vzdrži se slabo uro, pa prideva do gostilnice »pri zlati zvezdi«. Tam se odpočijesh. Krémario dobro poznam, debela ženska je, papeževka, kolikor vem, in ta ti bo gotovo pošteno postregla, ko ji jaz povem, kako se tudi ti poteguješ za papeža in vašo katoliško vero. Seve, da bi ti jaz iz svojega malice plačal, to ni mogoče; zakaj potnina, ki so mi jo dali, bo komaj zadostala za moje lastno žejo. Ampak all res ne bo danes nobenega voza, nobene prilike, da bi vsaj malo sedla in si pot okrajšala.«

Spet se je oziral nazaj, koder sta hodila, če prihaja kak voz. Tedaj pa je res zapazil dva jezdeca, ki sta se oddaleč bližala.

»Kaj ne jahata tamle dva jezdeca za nama? Zdi se mi, da sta naju že zapazila,« je pripomnil hlapec dečku.

»Seveda jahata in zdi se mi, da že več

Štefeta 4 - 60: 1. Klasična gimn. 33.5"; 3. Slov. šole 34".

Zelo dober je rezultat v metu krogle. Če bi Marussi več trenirala, bi z lahkoto metala čez 10 m in bi bila tako med prvimi 15 v Italiji.

OBVESTILA

VPRAŠANJE VOJNE ODSKODNINE A-POLIDOV. V našem listu smo pred časom objavili poziv, naj priglasijo vojno škodo, ki so jo povzročile nemške okupacijske sile, vsi oni bivši jugoslovanski in ital. državljani, ki do sedaj niso še dobili ital. državljanstva ter zaradi tega tudi niso še dobili plačane vojne škode. Na ta poziv se je v pisarni dr. Stilloja v Gorici prijavilo 14 oseb, ki so prijavile škode v skupnem znesku 1.897.818 dolarjev. Vse te prijave so bile pravočasno poslane v Cleveland. Tam je »Ameriška domovina« objavila medtem članek naslednje vsebine:

Vseh prijav vojne škode bivših jugoslovanskih državljanov iz raznih dežel sveta, kjer bivajo slovenski begunci, je bilo 176 za skupni znesek 4.086.062 dolarjev. Vso zadevo je clelandski odbor poveril odvetniku dr. Branku Pešlju v Washingtonu. Dr. Pešelj, ki je poseben izvedenec v mednarodnem pravu, je zadevo predložil posebni komisiji za vojno škodo v ameriškem senatu. Pred to komisijo je bil osebno pozvan, da razloži svoje stališče in je to tudi, kot se zdi, uspešno storil, tako da je upanje, da bo zahteva po vojni odškodnini prodrla, vsaj kar se tiče beguncev bivajočih v USA. Glede drugih pa se vrše pogajanja direktno z zastopniki zapadne nemške vlade, naj bi izplačala vojno škodo vsem onim oskodovalcem, ki ne živijo sedaj na teritoriju jugoslovanske države. Tudi ta pogajanja vodi dr. Branko Pešelj za vse jugoslovanske emigrante hkratu. Vse prijave pa so morale biti izročene zapadni nemški vladi do začetka maja. Torej ni mogoče več poslati novih prijav, če kdo tega ni že napravil. V kakšnem stanju so pogajanja z bonnsko vlado, pravi člankar v AD, iz razumljivih vzrokov ne more še poročati. Ko bo torej kaj več in kaj bolj točnega znano, bomo tudi mi obvestili naše bralce.

PRVO SV. OBHAJILO. Prihodnjo nedeljo 13. maja bo v cerkvi sv. Ignacija na Travniku pri sv. maši ob 9. uri prvo sveto obhajilo slovenskih otrok.

ZA DUHOVNIKE člane združenja »Pio Sovvegno« bo 16. maja, ob priliki godu zavetnika sv. Janeza Nepomuka, v stolnici sv. maša ob 8. uri. Ob 16. uri pa bo v nadškofijski palači sestanek za člane kot priprava na občni zbor.

KLAVIRSKI VEČER 15-letne pianistke Marjane Bolko bo v petek dne 11. maja t. m. ob 20.30 v dvorani ridotto »Politeama Rossetti«. Na sporedu so skladbe Beethovena, Chopina, Debussy-a in Tajčevića. Vstopnice telef. 31-31-5 in eno uro pred koncertom v dvorani.

IZPITI NA SREDNJIH ŠOLAH. Vstopni, sprejemni in razredni izpiti na goriških srednjih šolah se pričnejo 7. junija ob 8.30. Za pripustitev k tem izpitom je treba vložiti na ravnateljstvo šole prošnjo na kolkovanem papirju za 100 lir najkasneje do 19. maja in priložiti vse potrebne listine, ki so navedene v oglasu na razglasni deski vsake šole.

Tudi ljudskošolski učenci, ki se namestavajo vpisati na nižjo srednjo šolo (gimnazijo), morajo vložiti prošnjo najkasneje do 19. maja po navodilih, ki so na razglasni deski šole.

ko eno uro zmerom v enaki razdalji,« je odgovoril John.

Medtem pa sta bila tudi jezdeca najbrž zapazila, da še birič in deček ustavljata in nazaj ozirata. Ustavila sta se tudi onadva in se nekaj pogovarjala.

»Jaz mislim,« je dejal eden izmed njiju, »da bi zdaj lahko začela. Preden pridemo do »Zlate zvezde«, mora biti stvar že nekoliko zasnovana. Že eno celo uro hodita nekam bolj počasi. Kar ne morem si misliti, da se nama stvar izjalovi. Ne pozabi svoje vloge! Imej oči odprte!«

»Zadovoljni boste z menoj; mislim, da se bo cela stvar celo kar veselo končala. Seveda, če se pa ponesreči, nama pa lahko odleti glava,« je govoril mlajši jezdec.

(Se nadaljuje)

DAROVI ZA SLOV. ALOJZIJEVIŠCE: Dr. Jože Velikonja 3000; A. Logar 1000 lir. *Bog povrni!*

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpena: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici